

Activități de protecție a plantelor de toamnă în culturile de câmp

Автор(и): д-р Елена Манчева, Виола АЕ – Сливен

Дата: 04.10.2019 Брой: 10/2019

Grâu

Pregătirea corespunzătoare a patului germinativ, o adâncime de semănat de 5–6 cm, norma de semănat, fertilizarea pre-semănat sau la semănat, rularea și umiditatea necesară a solului sunt condiții prealabile pentru o înființare bună a culturii. Respectarea epocii de semănat și a normei de semănat este, de asemenea, importantă. Sămânța de grâu și orz este tratată împotriva tăciunilor neacoperiți și acoperiți, iar sămânța de orz – împotriva bolii dungate. Toamna apar buruieni anuale de iarnă și primăvară: ierburi anuale (iarba câmpului, orzul șoarecelui, ovăzul sălbatic, iarba neagră, etc.), buruieni latifoliolate anuale (mușețel, lipicioasa, viorea câmpului,

macul sălbatic, cornul șarpelui, etc.) și buruieni perene rizomatoase și cu rădăcini muguritoare (pălămida, volbura, sorgul sălbatic, etc.).

Tratamentele erbicide de toamnă se aplică atunci când buruienile latifoliolate anuale au apărut în masă, dar nu au depășit stadiul de 3–4 frunze. Astfel, culturile sunt eliberate devreme de competiția acestora. Dacă tratamentul de toamnă împotriva buruienilor este posibil, trebuie îndeplinite următoarele condiții: suprafața este bine lucrată și rulată după semănat, adâncimea de semănat este de 5–6 cm și compoziția specifică a buruienilor este cunoscută, umiditatea solului și temperatura la aplicarea erbicidului sunt peste 5°C, iar buruienile graminee nu au depășit stadiul de 3–4 frunze. În timpul vegetației, aplicarea erbicidelor graminicide se efectuează atunci când cultura a depășit stadiul de a 3-a frunză, există umiditate a solului și temperatura necesară, iar buruienile graminee au dezvoltat trei până la patru frunze.

După răsărirea culturii, este necesar să se inspecteze culturile pentru atacuri de dăunători, cum ar fi: șoarecele de câmp comun, gândacul de pământ al grâului, muștele cerealelor și afidele, toate provocând daune serioase.

Șoarecele de câmp comun (*Microtus arvalis*) – răspândit pe întreg teritoriul țării. Dăunează culturilor de cereale, lucernă, rapiță, livezi, etc. Trăiește în colonii în vizuini lungi cu un număr diferit de găuri la suprafață. Colonii locuite sunt identificate prin grămezi de sol împrăștiate, o deschidere bine conturată și frunze verde introduse în ea. Într-o iarnă caldă și uscată, capacitatea de reproducere a șoarecelui este foarte mare. Se reproduce pe tot parcursul anului și urmașii unei singure perechi pot ajunge până la 2400 de indivizi. Se hrănește cu părțile verzi ale plantei. Daunele sunt observate de la răsărire până la recoltare. Sub infestare puternică, cultura se rarește. După recoltare, este recomandată arătura adâncă pentru a distruge coloniile și a elimina orice vegetație de buruieni emergentă de care se hrănește șoarecele. La inspectarea câmpurilor, se determină densitatea populației de șoareci, iar dacă sunt prezente 2 colonii active pe decar, se așază momeali otrăvite, plasate în deschiderile (locuite) și bătute cu piciorul pentru a proteja păsările și fauna sălbatică benefică.

Gândacul de pământ al grâului (*Zabrus tenebrioides*). Acesta este cel mai periculos dăunător al culturilor de cereale. În verile uscate și calde se observă o dezvoltare puternică a adulților. Unul dintre motivele apariției sale în masă în ultimii ani este cultivarea în monocultură a cerealelor. Daunele provocate de adulți sunt nesemnificative. Aceștia apar din iunie până târziu în toamnă. Gândacii se hrănesc cu boabele de grâu și orz în stadiul lăptos. Le road și provoacă vălurirea. În perioadele fierbinți se îngroapă în sol. După ploile din septembrie, ies la suprafața solului, se împerechează și depun ouă la o adâncime de 5 cm sub bulgări de sol, în

grupuri de 20. Preferă să depună în zone infestate cu pir, de aceea daunele apar în petice. Larvele sapă galerii până la 40 cm adâncime, în care își petrec ziua și ies să se hrănească noaptea. Road lăstarii plantelor și, pe plantele tinere, mestecă frunzele, sug seva și, în consecință, frunzele se încărunțesc, se usucă și seamănă cu bucăți mici de câlți. Sub infestare ușoară cultura se rărește, iar sub infestare în masă întreaga cultură poate fi distrusă și devine necesară aratura.

Trebuie respectate următoarele măsuri: rotația culturilor corectă, lucrarea la timp a solului și distrugerea buruienilor graminee, în special a pirului. Acest lucru reduce semnificativ densitatea larvelor și economisește tratamentele insecticide. Combaterea chimică se efectuează la pragul economic de dăunare în stadiile de creștere la răsărire și încălțare – grâu – 3 larve/m², orz – 4 larve/m²

Muștele cerealelor – musca frit (*Oscinella frit*), musca hessiană (*Mayetiola destructor*), musca tulpinii grâului (*Chorops pumilionis*), etc. Sunt răspândite în câmpuri și provoacă daune severe culturilor infestate. Larvele generației de toamnă provoacă daune identice plantelor. Road frunza centrală, care se îngălbenițe și se răsuțește, în timp ce celelalte frunze rămân verzi. Când frunza centrală este trasă, aceasta se desprinde ușor și la loc se găsesc mai multe larve de muscă hessiană. Larvele muștii frit se hrănesc cu țesutul succulent și fraged din partea inferioară a plantelor tinere, iar țesutul se descompune. Atacă și tulpina – frunza centrală se răsuțește, se îngălbenițe și este ușor de smuls, iar la locul avariat se găsește o singură larvă. Simptomele de avariere ale muștii tulpinii grâului sunt aceleași cu cele ale muștii frit. Ca urmare a atacului, plantele mai slabe mor, iar cele rămase produc lăstari suplimentari, dar acest lucru nu poate compensa pierderile de producție în culturile infestate. Combaterea muștelor este foarte dificilă datorită dezvoltării lor ascunse. Respectarea epocilor de semănat este de o importanță deosebită; semănatul mai devreme coincide cu zborul în masă al muștelor. Fertilizarea echilibrată și la timp promovează răsărirea uniformă și contribuie la trecerea mai rapidă prin stadiile critice de creștere. Pentru a determina zborul, se efectuează inspecții cu plasă entomologică în vreme liniștită și însorită. Când sunt prezente 3 muște/m², se inițiază tratamentul culturii.

Afide – afida ovăzului (*Macrosiphum avenae*), păduchele verde al cerealelor (*Schizaphis graminum*).

Afida ovăzului este cea mai dăunătoare și cea mai comună specie și atacă culturile de cereale și o serie de specii de ierburi. Se hrănește sughind seva din plante. În plus, este vector al virusurilor și provoacă piticirea galbenă a orzului. Această afidă este o specie nemigratoare și iernează sub formă de ouă pe cerealele de toamnă și ierburile perene. Culturile subțiri și semănate mai devreme sunt atacate mai puternic. Afida ovăzului este controlată în mod natural de buburuze, muște-sirete și larvele neuropterelor. Pentru a reduce nivelurile de infestare cu afide, trebuie distruși voluntarii, epocile de semănat trebuie respectate și fertilizarea trebuie să fie echilibrată, deoarece fertilizarea unilaterală cu azot slăbește plantele și le face mai susceptibile la atac. Culturile

sunt inspectate în stadiile de creștere la răsărire—încălțare și, când se găsesc 10 afide/plantă, se inițiază combaterea chimică.

Rapiță

Rapița se seamănă la sfârșitul lui august până la începutul lui septembrie. Este o cultură pretențioasă în ceea ce privește solul – necesită soluri bogate în nutrienți cu un regim hidric bun. Cei mai buni premergători sunt grâul, orzul, cartoful timpuriu, etc. Este infestată de mai multe grupuri de buruieni: anuale de iarnă, timpurii de primăvară și cu rădăcini muguritoare. Distrugerea timpurie a buruienilor reduce competiția cu cultura și contribuie la înființarea uniformă a culturii și la dezvoltarea rozetei.

Principalele boli ale rapitei toamna sunt:

Cancerul tulpinii cauzat de Phoma (Phoma lingam). Primele simptome – apar pete galbene pe frunze, mai târziu pătată cu puncte negre – picnidii. Plantele atacate toamna mor primăvara sau tulpinile lor se rup. Măsurile de combatere a cancerului tulpinii cauzat de Phoma includ rotația culturilor corectă și distrugerea resturilor vegetale. De asemenea, este importantă combaterea puriceului tulpinii varzei, care poate contribui la răspândirea bolii.

Pătația foliară cauzată de Phoma se răspândește în focare și acoperă foarte repede întregul câmp. De pe frunze, ciuperca trece în pețiole și pătrunde în coroană (gâtul rădăcinii). Prin urmare, este necesar un monitorizare regulată de toamnă și tratamentul trebuie efectuat atunci când sunt detectate primele pete galben-deschis pe frunze.

Măsurile de combatere a cancerului tulpinii cauzat de Phoma includ rotația culturilor corectă și distrugerea resturilor vegetale. De asemenea, este importantă combaterea puriceului tulpinii varzei, care poate contribui la răspândirea bolii.

Toamna, următorii dăunători sunt periculoși:

Puriceul tulpinii varzei (Psylliodes chrysocephala). Provocă daune toamna hrănindu-se cu frunzele, făcând găuri mici care, pe măsură ce frunzele cresc, se transformă în perforații. Poate fi găsit în cultură imediat ce plantele răsar, prin urmare este necesar un monitorizare continuă și, când se înregistrează 2 adulți/m² în stadiul de creștere de la a 3-a la a 9-a frunză sau mai multe frunze, ar trebui aplicată combaterea chimică.

Trăsnila napului (*Athalia colibri*). Dezvoltă trei generații pe an, larvele generației a